

تولیت آستان قدس رضوی در دیدار جبهه روحانیت مردمی:

حضور روحانیون در عرصه‌های اجتماعی امیدآفرین است

همین صفحه...

روایت مصطفی محدثی خراسانی

از مرحوم حبیب‌الله چایچیان

در چهارمین سالگرد درگذشتش

میدان‌دار شعر آیینی

امروز چهارمین سالگرد رحلت شاعر پیشکسوت شعر آیینی کشورمان است. مرحوم حبیب‌الله چایچیان متولد سال ۱۳۰۲ و متخلص به «حسان» که بیشتر سروده‌هایش در مدح و مرثیه اهل بیت(ع) بود، او به تأثیرپذیری از اندیشه‌های علامه امینی بارها اشاره کرده و بارها از سوی علامه امینی و رهبر معظم انقلاب مورد تحسین و تشویق قرار گرفته بود. «امشب شهادت‌نامه عشاق امضا می‌شود» و «آدم‌ ای شاه پنهام بد» از سروده‌های معروف این شاعر فقید و خوش‌طبع بوده است. به بهانه سالروز فوت این شاعر پیشکسوت...

منبر مجازی

عبادت خدا را برای خودت تلخ نکن

آیت الله سید عبدالله فاطمی‌نیا (امام علی(ع) در حکمت ۴۳۸ نهج‌البلاغه می‌فرمایند: «قَلِيلٌ مَدْوَمٌ عَلَيَّهِ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرٍ مَمْلُوءٍ مَنَةً» کمی که انسان به آن علاقه‌مند است و ادامه می‌دهد از زیادی که از آن ملول شوی و می‌گویی کی تمام می‌شود بهتر است.پس از نماز عشا دو رکعت نماز نشسته را می‌خواند خیلی هم زحمت ندارد با علاقه ادامه می‌دهد. اسلام دین کیفیت است نه کمیت، حالا اگر کسی حال داشت عمل طولانی انجام داد التماس دعا، چه اشکالی دارد؟ این‌ها منوط به نشاط است این‌ها طب اهل بیت(ع) است دست‌کم نگیرید.

در جوانی مسافرت خارج از کشور رفته بودم یک نفر داخل سفارت آمد و به جوانان گفت باید روزی هشت جزء قرآن بخوانید گفتم این نادان است طبیب نیست طب روحانی فقط باید از اتمه(ع) گرفته شود. دواهای روحانی دقیق‌تر از جسمانی است. اگر انسان حال داشت و نشاط داشت بخواند اگر نشاط نداشت بخواند به درد نمی‌خورد، مثلاً وقتی که قرآن می‌خوانی می‌بینی آخرهای صفحه است می‌گویی «الحمدلله»! این اصلاً به درد نمی‌خورد.

فرمودند که عبادت خدا را بر خودتان تلخ نکنید نگویند: من باید کمیل بخوانم! همین می‌شود که ترقی نمی‌کنم. همین می‌شود که به جایی نمی‌رسد کمیل می‌خواند نماز شب می‌خواند به جایی نمی‌رسد.

با زن و بچه‌اش بلد نیست چطور معاشرت کند اگر حال داشتی تا صبح بخوان اما اگر حال نداشتی نخوان خطرناک است.

مرحوم سیدرضی (ره) همان کسی که نهج‌البلاغه را جمع‌آوری کرده - کتاب المعجازات النبویه را جمع‌آوری کرده - می‌گوید جمله‌ای از پیامبر اکرم(ص) نقل شده که خیلی زیباست: «إِنَّ هَذَا الدِّينَ لَمَتِّينٌ قَاوَعُلٌ فَيَبِ بِرَفَقٍ» دین، دین متینی است با آن بازی نکن.

خارج از کشور که بودم خانمی آمد پیشم و گفت من به خاطر دستورات استاد فقط روزانه چهار ساعت می‌خواهم بگفتم این کسی که این دستورات را داده استاد نیستند خدا انسان را آفریده به خواب و غذا نیاز دارد.

«قَاوَعُلٌ فَيَبِ بِرَفَقٍ» یعنی با «رفق» و نرمی وارد دین شو «و لاتبغض إلی نفسك عبادة ربك» عبادت خدا را در نفست میغوش و تلخ نکن. نمی‌خواهد هشت جزء بخوانی یک سطر بخوان!

درباره پیشینه یکی از املاک وقفی و مشهور آستان قدس رضوی

باغ «ملک‌آباد» موقوفه حاج حسین ملک نیست

زمان نقش سیل‌بند مشهد را داشت، در داخل آن‌ها ریخته بودند تا سر فرصت، نسبت به انتقال چوب‌ها اقدام کنند. این کار سبب مسدود شدن مسیر مسیل‌ها شده بود. غروب روز هفتم خرداد سال ۱۳۲۹، بارش‌های گسترده و شدیدی در مناطق جنوبی مشهد و کوه‌های بینالود آغاز که با صاعقه و سیلاب همراه شد. هجوم سیل به سمت مشهد، از طریق مسیل موجود در باغ ملک‌آباد آغاز شد و چون مسیر عبور آب را با چوب و خاشاک ناشی از هرس مسدود کرده بودند، آب از مسیل سرریز کرد و به سوی مشهد آمد. ورود سیل به شهر، خسارت‌های سنگینی بر جا گذاشت، تقریباً یک سوم شهر ویران شد؛ آب از مسیر خیابان پاسداران فعلی به سمت محلات سراب، سرشور، عیدگاه و پایین‌خیابان رفت و به خصوص در عیدگاه و پایین‌خیابان،

دو دلیل را می‌توان دلیل اصلی دانست، خیلی مشخص و معلوم نیست. شاید بد نباشد که بدانید باغ ملک‌آباد از نظر وسعت، خیلی بزرگ‌تر از اندازه فعلی آن بوده است و در طول ۹۰ سال اخیر، بخش‌هایی از آن را برای ساخت مسکن به مردم اجاره داده‌اند و بخش‌های دیگری نیز در مسیر توسعه شهری، به تأسیسات دیگری مبدل شده است. البته قسمت بیشتر آن به صورت باغ حفظ شد و در حال حاضر، افزون بر تلطیف فضای اطراف، نقش ریه شهر مشهد را هم ایفا می‌کند. تقریباً از اوایل دهه ۱۳۱۰ خورشیدی، در زمان فتح‌الله پاکروان و به طور مشخص پس از واقعه سرکوب قیام مسجد گوهرشاد، وی برای خودش عمارتی در مرکز باغ ملک‌آباد بنا کرد و از آن به بعد، تا پیروزی انقلاب اسلامی، این عمارت محل سکونت نایب التولیه‌ها بود. در سال ۱۳۵۴

بخش عمده‌ای از منازل مردم را ویران کرد. در این واقعه، جمعی از مردم شهر نیز کشته شدند اما سیل به محدوده اماکن متبرکه نزدیک نشد. واقعه سیل خرداد ۱۳۲۹ نشان داد باغ ملک‌آباد نقش بسیار مهمی در حفاظت شهر مشهد از چنین وقایعی دارد و به همین دلیل از آن به بعد، مسیل‌ها و مسیرهای عبور آب در این باغ، با دقت و وسواس بیشتری مورد بازبینی قرار می‌گرفت. البته در چند دهه اخیر، با ساخت سیل‌بندهای مستحکم در اطراف مشهد تا حد زیادی مشکلات مربوط به این بلای طبیعی را حل و فصل کرده‌اند.

خورشیدی هم با دستور محمدرضا پهلوی، برایش کاخی در وسط این باغ احداث کردند که امروزه به موزه تبدیل شده، هر چند که بازدید از آن محدود است.

■ **سیلی که از ملک‌آباد آغاز شد**

یکی از اتفاقاتی که می‌توان در رابطه با باغ ملک‌آباد به آن اشاره کرد، سیل مهیب خرداد سال ۱۳۲۹ شهر مشهد است. ظاهراً اسفندماه سال قبل از این واقعه و همزمان با هرس درختان باغ، بخش مهمی از چوب‌های هرس شده را بدون توجه به اهمیت مسیر مسیل‌ها که در آن

محمدحسین نیکبخت | جلگه مشهد با وجود محدودیت منابع آبی، از دیرباز مکان سرسبزی بوده است. اگر یادتان باشد چند باری خدمتتان عرض کرده‌ام که باغ‌های بزرگی، پیش از شکل‌گیری شهر مشهد، در این منطقه وجود داشت و حتی محل شهادت و دفن حضرت امام رضا(ع)، کاخ حَمید بن قحطبه، والی خلفای عباسی در منطقه توس بود که آن را در وسط باغی بزرگ و مفرح ساخته بودند. در دوره تیموری هم با فرمان شاهرخ، باغی زیبا در غرب رضوی ساختند که به «چهارباغ» مشهور شد و هنوز نامش در این منطقه باقی است. درباره این باغ‌ها در فرصت‌های مختلف صحبت کرده‌ام، اما هیچ وقت فرصت نشده است درباره بزرگ‌ترین باغ حال حاضر شهر مشهد، یعنی باغ ملک‌آباد که نامش نه تنها نزد مشهدی‌ها، بلکه برای همه مردم ایران و زائرانی که از اقصی نقاط کشور به این شهر مقدس می‌آیند، آشناست، با شما عزیزان همراه در صفحه نخست رواق، صحبتی داشته باشم. امروز می‌خواهم برایتان از این باغ و تاریخ آن بگویم. امیدوارم همراه ما باشید.

■ **چرا باغ ملک‌آباد؟**

باغ ملک‌آباد، به عنوان بزرگ‌ترین و معروف‌ترین باغ آستان قدس رضوی در ضلع غربی شهر مشهد قرار دارد. وسعت آن حدود ۳۰۰ هکتار است و دو مسیل بسیار مهم مربوط به شهر مشهد از میان آن عبور می‌کند. به همین دلیل، مرحوم عزیرالله عطاردی معتقد است باغ در واقع ۲۶۰ هکتار است. ملک‌آباد در واقع نام روستایی قدیمی بود که در مرکز این باغ قرار داشت و از موقوفات قدیمی آستان قدس رضوی محسوب می‌شد. نیمی از این باغ تا پیش از دهه ۱۳۱۰ خورشیدی، در اجاره یکی از بازرگانان معروف مشهد به نام حاج تقی ملک‌التجار قرار داشت. بنابراین برخلاف باور عمومی در مشهد، این باغ از موقوفات حاج‌حسین ملک، واقف مشهور و نامدار ایران و شهر مشهد نیست. دلیل نام‌گذاری باغ را اولاً خود روستای قدیمی ملک‌آباد و ثانیاً اجاره بخش مهمی از این ملک توسط حاج تقی ملک‌التجار دانسته‌اند. اینکه کدام یک از این

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه‌نامه ۲۱۲ |

دکتر مالک رحمتی مطرح کرد

توسعه متوازن و عدالت‌محور آستان قدس رضوی این بار با تقویت منطقه ویژه سرخس

در قالب بر نامه سه‌شنبه‌های فرهنگی

«اسناد و آثار مرتبط با شهید

آیت‌الله مدرس» رونمایی می‌شود

گفتاری از حجت‌الاسلام محسن عباسی ولدی

با مفهوم «برکت» غریبه شدیم

به مناسبت سالروز بزرگداشت فقیه و متکلم بزرگ شیعه

«برادر گرامی و استوار؛ شیخ مفید»

همدلی خادمان حضرت رضا

با خانواده پاکبان مشهدی

خبر

تولیت آستان قدس رضوی

در دیدار جبهه روحانیت مردمی:

حضور روحانیون در عرصه‌های اجتماعی امیدآفرین است

تولیت آستان قدس رضوی حضور روحانیون در عرصه‌های مختلف اجتماعی را موجب امیدآفرینی و الهام‌بخشی در جامعه دانست.به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در دیدار اعضای جبهه روحانیت مردمی که در حرم مطهر رضوی انجام شد، با تأکید بر اهمیت توسعه جریان‌های انقلابی اصیل در حوزه‌های علمیه، اظهار کرد: ایجاد تشکل‌های انقلابی، دغدغه‌مند و بانگیزه در حوزه‌های علمیه امری بسیار مبارک و لازم است.وی با بیان اینکه تشکل‌های حوزوی باید استقلال خود را حفظ کنند، افزود: این تشکل‌ها نباید یک جریان سیاسی و حزبی را نمایندگی کنند، این قبیل اقدام‌ها برای حوزه علمیه یک خطر بوده و در شأن حوزویان نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی عنوان کرد: حوزه علمیه خاستگاه انقلاب است، لذا باید مراقب بود که حوزویان گرفتار یأس و ناامیدی نشوند زیرا اگر حوزویان دچار یأس شوند دیگر از جامعه نمی‌توان انتظاری داشت؛ دشمن برای ایجاد فاصله میان حوزه علمیه و انقلاب برنامه‌ریزی و دسیسه‌چینی می‌کند. وی با بیان اینکه ایجاد بی‌تفاوتی در روحانیون و اختلاف‌افکنی میان حوزه‌های علمیه از دیگر دسیسه‌های دشمن است، اظهار کرد: وجهی از دشمن‌شناسی این است که بدانیم دشمن چه برنامه‌هایی دارد و ما چه باید بکنیم و این امر از وظایف اصلی روحانیون و حوزه‌های علمیه است.

تولیت آستان قدس رضوی گفت: طلاب و حوزه‌های علمیه باید در عرصه‌های اجتماعی ورود پیدا کنند، حضور حوزویان در عرصه‌های اجتماعی موجب تأثیرگذاری، امیدآفرینی و الهام‌بخشی برای جامعه است.وی بیان کرد: ارتباط مستمر با نسل جوان باید از اولویت‌های کاری طلاب و روحانیون باشد، جوانان مشتاق کسب تعالی دینی هستند و وظیفه سنگین هدایت و راهنمایی نسل جوان بر عهده روحانیت است که باید با روش‌هایی خلاقانه و متناسب با اقتضائات نسل جدید باشد. حجت‌الاسلام والمسلمین مروی با تأکید بر اینکه یکی از رسالت‌های مهم روحانیت حفظ ارتباط صمیمی با اقشار مختلف مردم است، تصریح کرد: روحانیون باید «طبیب‌دوار بطبه» باشند و از قالب‌های مرسوم و شئونی که گاهی برای ارتباط با نسل جوان وجود دارد، خارج شوند.

گفتنی است، در ابتدای این دیدار تعدادی از اعضای جبهه روحانیت مردمی به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند.